

Abonamentul

Pentru monarhie:
Pre an 6 fl., 1/2 an 3 fl., 1/4 an 1 fl. 50 cr.

Pentru străinătate:
Pre 1 an 18 frs., 1/2 an 9 frs., 1/4 an 4 frs. 50 cm.

Fóea apare în fie care Sâmbătă.

Unirea

Fóe bisericescă-politică.

Insertiuni

Un şir garmond:
odată 7 cr., a doua óra 6 cr., a treia óra 5 cr.,
şi de fie care publica-
ţiune timbru de 30 cr.

Totú ce privesce fóea
să se adreseze la «Redac-
ţiunea şi Admini-
straţiunea Unirii»
în
Blaşiu.

Anul III.

Blaşiu 11 Februarü 1893.

Numéru 6.

Căsătoria civilă.

(+) Posiţiunea actualului guvernú se clatină din ce în ce mai tare din cauza opoziţiunii, ce o întimpină politica lui bisericescă.

Chiar şi ómenii din partidulú „liberalú“, cu carí s'a ţinutú până acum la putere, începú a-lú părăsi, cum s'a întâmplatú mai de curéndú în conferinţa aceluí partidú ţinută în 27 Ianuariú a. c.

Episcopatulú catolicú împreună cu clerulú sêu din totá ţara se pronunţă totú mai făţişú şi mai energicú în contra căsătoriei civile promise de guvernú.

Atitudinea acéstá a episcopatulú catolicú din Ungaria nu este dictată de Roma, precum se sustine în numărulú 13 din a. c. alú „Gazetei Transilvaniei“, ci se impune tuturorú creştinilorú catolici prin însă-şi învăţătura bisericeí. Acéstá învăţăturá nu se póte face obiectú de traficú, cum se afirmá în numita fóe, căci orí cine se lapedá de ea, fie pentru orí şi ce bunúri lumescí, încetá a mai fi membru alú sânteí bisericeí.

Prin introducerea căsătoriei civile statulú voesce să usurpe pentru sine puterea de-a aduce legi şi de-a judeca în afaceri de căsătorie, așa în câtú elú însu-şi să determine, cá cine póte închia căsătorie, în ce modú trebuie să se închie şi cândú are să se desfacá căsătoria, şi cândú trebuie să se oblige soţii la convieţuire.

Faţă cu acéstá tendinţă a statulú stá învăţătura bisericeí, care a fostú

proclamatá şi prin concilií ecumenice, cá adecá căsătoria este *sacramentú*, şi prin urmare precum nu póte statulú să determine condiţiunile, pre lângá carí se póte primi în modú validú sacramentulú botezulú saú alú mirulú, tocmai așa nu póte prescrie nici condiţiunile, pre lângá carí se póte primi în modú validú sacramentulú căsătoriei, şi acéstá cu atâtú mai virtosú, cá sacramentulú nu este unú accesoriú alú căsătoriei, ci este însă-şi căsătoria, așa încátú între creştini nu póte exista căsătorie fără de a fi totú odatá sacramentú, şi dacă nu este sacramentú, atunci nici căsătorie nu este. Asemenea s'a proclamatú în concilií ecumenice, cá dreptulú de a statori pedecile dirimátore de căsătorie cade exclusivú în competenţa bisericeí, care singurá este îndreptăţită a judeca, cá óre cutare căsătorie validá este orí ba.

Aşa dará învăţătura bisericeí este cu totulú contrará învăţăturilorú liberalilorú de astáđi, carí cu rápirea drepturilorú, ce competú altora, voescú să facá din statú o putere nemárginitá, unú felú de divinitate págánescă, care singurá să fie îndreptăţită a prescrie, cum trebuie să fie acţiunile indiviđilorú, familiilorú, creştinilorú şi ale întregéi societáţi omenescí. Pre basa acestorú doctrine „liberale“, cu carí şi unii de ai nostri se fálescú, amú ajunsú acolo, cá s'a rápitú părinţilorú dreptulú naturalú de a dispune asupra creşterii pruncilorú, carí în virtutea „dreptului“

emanatú dela statú trebuie să se trimitá încá din etatea cea mai fragedá în așa numitele asile.

Totú pre basa acestorú doctrine se rápescé totú mai multú conducerea instructiunii şi educaţiunii din mâna bisericeí şi se concentrează în mâna statulú saú mai bine dicéndú în mâna unú ministru, care lucrá în numele statulú. Şi ca să fie întru tóte consequentú, liberalismulú íşi întinde acum mâna sacrilegá şi asupra familieí, ca să o scóţá din limanulú sigurú şi sacru alú bisericeí şi să o arunce în oceanulú patimilorú omenescí şi alú fluctuaţiunilorú politice.

Acéstá încercare însemnézá despreţuirea tuturorú tradiţiunilorú némulú omenescú.

În tóte timpurile şi la tóte popórele căsătoria a fostú unú actú religiosú pusú sub scutulú lui Dumneđeú. Céi dintâiú ómeni, protopárinţii nostri, aú fostú uniţi în căsătorie prin însu-şi Dumneđeá. De acéstú actú îndeplinitú de însu-şi Dumneđeú omenimea nu şi-a uitatú, orí câtú de tare a căđutú în barbarie, şi orí câtú de susú s'a înălţatú în civilisaţiune. În Frâncía căsătoria civilá s'a introdusú înainte de acéstá cu unú vécú, şi cu tóte acestea nu a pututú intra în moravurile acestú poporú. Aprópe toţi o considerá numai de o formá saú ceremonie civilá, ér femeea, care după declaraţiunea făcutá înainte primariulú nu se cununá după legea bisericescă înainte preotulú, nu

Feuilleton.

Una şi alta.

(Ce vre Argus — Criticií meí. — Apărătorii „Unirii“ — Morala.)

Blaşiu, în 6 Februarü n. 1893.

Stimate Domnule Redactorú!

Ímí merge réu. Dar şi Dta. Se scóá multú asupra capulú meú şi ímí strigá: Pereat! Dar şi Dta.

Criticií meí se întrébá: Ce vre Argus? Dar întrébá totodatá: Ce vre „Unirea“?

A tácé, a nu răspunde, nu e bine. Te rogú deci din nou, ca să-mí deschíđi colónele foii Dta. Íţi promitú în schimbú, cá am să răspundú la criticií meí şi ai „Unirii“ şi în loculú Dta.

„Ce vre Argus?“ se întrébá criticií meí. — Răspundú.

Argus vré să conlucre după puţinele sale puteri la realisarea scopulú, ce şi-l'a prefíptú „Unirea“ de-odată cu întemeierea sa. „Unirea“ şi-a propusú de ţintă a ajutóra propáşirea poporului românescú. Propáşirea unú poporú se întâmplá pre dóue cái: pre cale *positivá* şi pre cale *negativá*. Pre cale

positivá înaintézá unú poporú folosindu-se de mijlócele acelea, carí ducú directú la scopú; pre cale *negativá*, deláturândú din drumulú sêu stavilele, pedecile, ce stáú în calea propáşirii sale.

„Unirea“ în articulií de fondú, în articulií secundarií. În reviste şi nouţáđi, în partea sciintificá, în novele şi povestiri, în partea economicá şi în parte în feuilletoné, se nisesce cu totá serioşitatea a ajutóra propáşirea *positivá* a poporului românescú, arétândú calea şi mijlócele, carí potú să-lú ducá la asigurarea scopulú sêu. Ca misiunea „Unirii“ să fie împlinitá deplinú, lipsá e, cá dinsa să conlucre la propáşirea némulú românescú şi pre cale *negativá*, arátândú şi pedecile şi defectele acele, carí stáú în calea înaintării poporului românescú. Étá ce vre Argus prin scrierile sale. Vre să scóá la ivelá şi după putinţă să stlрпиască tóte apariţiunile defectuoşé din *viaţa noastră publicá*, fie de naturá *generalá* fie de naturá *localá*. De una nu se atinge Argus şi nu se va atinge: de *viaţa privatá* şi de *caractérulú persónelorú singurátice*. Aceste le va respecta cu scrupulositate. Ínsá totú ce aparţine publicitaţií, va cădé sub observárele sale, carí însá pururea vorú fi cuviincioşé, binevoitóre şi moderate.

Ce vre dar Argus? Vre să conlucre la realisarea programulú „Unirii“, şi acéstá publicândú scrisorile mele nu face alta decâtú ceea ce facú si alte fol din Europa, dintre carí să-mí fie iertatú a mé provoca numai la una, anume la „Germania“, eminentulú organú alú Centrulú catolicú din Germánia.

Cá scrisorile mele unora nu le placú, asta nu mé privesce. Nici pre Dta. Ómenii suntú egoísti. Le place mai bine a fi laudáđi, decâtú a fi critisađi, fie chiar şi indirectú şi în maniera cea mai delicatá. Asta íusá pentru o fóe ca „Unirea“ nu póte fi directívá. „Unirea“ credú că-şi va urma calea sa, orí câtú de multú şi orí câtú de aprigi ar' fi criticií, ce s'ar scula asupra-i.

Vorba e, cá mi-am aflatú o pleiadá de critici. Dar şi Dta.

În numărulú 16 alú „Gazetei“ din anulú curentú, în nu mai puţimú de dóue locuri, e vorbá despre neînsemnatele mele scrisori. Mai multú. Corespondentulú Bláşianú alú „Gazetei“ critica sa o întinde în doi numeri ai „Gazetei“. Atátea suntú ideile, ce i-le-am strínitú în capú. Nu-l glumá deci.

Criticií meí suntú de dóue feluri. Unii se aflá la redacţiunea dela „Gazeta“. Alţii în

cuteză să-și ridice ochii săi înaintea femeilor cinstite.

Este deci căsătoria civilă contrară nu numai învățătorei bisericesci, ci și tradițiilor nemeului omenesc.

Dar va dice cineva, că la noi trebuie să se introducă căsătoria civilă pentru a stîrpi unele rele, de cari într'adevăr suferă societatea.

Este adevărat, că în Ungaria sunt mai multe confesiuni, cari toate își au dreptul său propriu matrimonial. În biserica catolică căsătoria validă închiată nu se mai poate desfăce, până când nu mure unu dintre soți, pre când celelalte confesiuni desfăcă căsătoria din mai multe motive, er unitarii o desfăcă chiar și sub pretexte de nimica. Diversitatea acasta de drepturi matrimoniale dă ansă la mulți soți catolici, să-și părăsescă religiunea spre a pută după aceea desfăce căsătoria închiată în biserica catolică. Acastă schimbare de lege introduce în societate cel mai urit indiferentism religios și produce multe inconveniente cu privire la efectele căsătoriei.

Noi încă recunoscem aceste inconveniente, dar ele se pot delătura ușor prin modificarea articolului de lege LIII din 1868. În înțelesul acestei legi acțiunile celui trecut la altă confesiune trebuie să se judece după principiile confesiunii, la care s'a făcut trecerea, și prin urmare și căsătoria unui catolic trecut la protestanți trebuie să se judece după principiile protestantismului.

Orî cine vede, că acastă lege lovesce în principiul fundamental de drept, în sensul căruia orî ce act juridic trebuie să se judece după legea aceea, care a fost obligătoare pentru acest act atunci, când s'a îndeplinit. Așadar și căsătoria unui catolic trecut la protestantism trebuie să se judece după legile bisericii catolice, după cari s'a închiat, er nu după legile prote-

stantismului, cari n'ar trebui să aibă putere retroactivă, precum de comună nu au putere retroactivă nici alte legi. Dacă legea citată s'ar modifica în sensul principiului fundamental de drept amintit mai sus, atunci ar înceta schimbarea scandalosă de religiune, ce se întâmplă așa de des în zilele noastre, și nu s'ar ivi necesitatea de a se introduce din partea statului un drept matrimonial comun, sau cu alte cuvinte nu ar trebui să se introducă căsătoria civilă, care lovind în doctrina bisericii catolice, vatemă libertatea de religiune a tuturor catolicilor.

Dar căsătoria civilă nu se poate aproba nici din punct de vedere românesc, pentru că, pre cum am accentuat și de altă dată, conjugii români ajung sub influența organelor magiare de stat în acțiunile și sentimentele lor cele mai delicate. Deodată cu căsătoria civilă trebuie să se introducă și matricula civilă, care va magiarisa orî cel puțin va schimosi numele cinstite ale familiilor noastre. Pertractările cu privire la închierea orî desfăcerea căsătoriei vor curge numai în limba magiară, ceea ce ar fi un nou motiv, pentru că Românii să-și însușescă acastă limbă. Er însușirea ei accelerează procesul de desnaționalizare.

Suntem deci deplin convinși, că toți Românii fără deosebire de confesiune vor combate din toate puterile instituția exotică a căsătoriei civile, care, precum se știe, și în România produce numai fructe amare și contribuie la demoralizarea populației. E drept, că pot principiile dezvoltate de noi nu vor fi după gustul „liberalilor nostri“, cari și mai deunăci ne compătimaș pentru obscurantismul nostru religios. Însă noi nu mămuțăm aberațiunile altora, ci lucrăm pentru validitatea principiilor creștine în societatea noastră, cari au produs adevărata civilizație europeană, și com-

batem liberalismul fals și destrucțiv de societate chiar și cu pericolul de a fi regalați din nou cu epitele de „iesuitism“, „despotism“, „absolutism“, „obscurantism“ din partea „liberalilor nostri“.

De ale peregrinajului. — Dela președintele efectiv al comitetului pentru aranjarea serbărilor iubilare din Roma am primit încunoscintare, că ziua audiinței noastre la S. Părinte va fi sau în 3 sau în 4 Aprilie n.

Așa dar plecarea din Budapesta a celor ce vor călători pre uscat, se va face în 27 Martie la orele 2-20 d. a. cu trenul accelerat. Sosirea în Roma va fi Sâmbătă dimineața în 1 Aprilie.

Privitor la călătoria pre mare este de observat că sunt dificultăți pentru comunicația cu vaporile. Chiar de aceea este neapărat de lipsă, ca cei ce doresc a călători pre mare, să se insinue cât mai îngrabă, ca de timpuriu să facem dispozițiile de lipsă.

Fiind că timpul peregrinajului este iminent, rugăm cu insistență pre tot cei insinuați, a ne face cunoscută în timpul cel mai scurt calea ce și-o aleg. Rutele deosebite sunt însemnate în Nr. 3 al „Unirii“.

Noi cel mult în 1 Martie trebuie să comandăm biletele de călătorie, biletele de Hotel, trebuie să rezervăm chilii prin deosebitele Hotele și să comandăm vagone separate pentru societatea noastră.

Nu e deci timp de perdat. Este în interesul călătorilor, a ne înscința îndată despre toate dorințele lor.

Din unele părți ni-s'a făcut întrebarea, ore nu s'ar pută amana peregrinajul până după SS. Paști ale noastre. Răspunsul nu este, că acum după fixarea audiinței Papale acasta nu se poate. Amânarea n'ar fi potrivită pentru eventuala carantină, ce s'ar statori din partea Italiei din cauza colerei din Pesta și pentru căldurile cele mari, la cari s'ar espune călătorii prin luna lui Mai.

Cât privește pre preoți, observăm, că ei pre Joia cea mare, când se încep funcțiunile sacre ale săptămânii Patimelor

Blasii. Am dis alții, fiindcă corespondința e subscrisă „Aminu“. Fiindcă „Aminu“ nu pot să însemne o persoană individuală, cred că voesc să exprime pluralitatea autorilor, sau cel puțin a creierilor, din cari a isvorit critica numită.

Buna cuviință aduce cu sine, ca să recomandăm stimaților cetitori pre autorii criticilor din numărul amintit al „Gazetei“. Durere însă, nu mă află în poziție de a pută mulțami curiozitatea îndreptățită a cetitorilor. Va fi deci nevoe a ne mulțami cu mai puțin. Vom urma filosofia și vom dice: Dacă vre-o cauză e necunoscută, trebuie să ajung la cunoscința aceleia din efectele, ce le produce. Să urmăim întocmai. Să vedem produsele literare ale binevoitorilor mei critici. Din acele să-i judece onorabilii cetitori. Eu nu voi să preocup judecata lor.

„Le style c'est l'homme,“ dice un proverb francez. Er Românul cu spiritul său glumeț dice: „Capra cu care cornu are, cu ala se scarpină.“ Care va să dică: Stilul și conversarea sunt termometrele acele, cari fără greș arată gradul de cultură al fiecărui om.

Să-i vedem pre criticii mei.

Criticii dela „Gazeta“ într'o notiță de 55 șire și jumătate încarcă la adresa mea și a scrisorilor mele următoarele genilețe: mincinos, — obraznic, — aserțiuni reuțăciose, — peccatul minciunei, — logica scrințită a lui

Argus, — în fața acestei obrăznicii, — năzdrăvanul Argus, — micimea lui sufletescă, — neadeverul și impertinența falselor sale aserțiuni, — mincinos și obraznic, — care umblă cu intenție să învârbescă societatea din Blasiu, — celelalte murdări, — lucruri atâte de proste șcl.

Criticii din Blasiu se întrec cu cei din Brașov. Er numai unele grațiosități: Argus vorbesce numai din fole (sublim! Argus); — vorbesce despre câte verzi-uscate, — care e chemat a batjocori și a lua în zeflemea damile și alte persoane, cari nu aparțin clasei Argusiane (grozavă descoperire! Argus); — atacă în mod bruscă, atacă în astfel de mod impertinent; — exegetică falsă; — cu intențiunea de a suci și resuci înțelesul; — îndrugă câte verzi-uscate (o frază favorită a criticilor mei. Ce genilă: îndrugă! Arg.); — Argus însă a sfectil'o rău cu acasta, nu-și înțelege limba; — cuvintele nesocotite și aruncate ca în vânt ale lui Argus; — fără a truce, fără a se cugeta; — Argus nu pot trece de critică, nici chiar de slabă critică, când voesc cu prin dispreț și prin un fel de humor necălit să coregă societatea; ci trece de pamphletist; ci-și va arăta golțatea căpăținei sale; — ce sustine Argus în mod obraznic; — nu se pot răbda să nu-și folosească humorul necălit. (Er o espresiune predilectă: călită, necălită! Arg.); face alusiuni sarcastico-proste (Câtă spirită!

sarcastico-proste! Adieu Moliere! Arg.); — potă că iscusitul Argus să nu fi fost în stare normală (Cuimea genileței! Arg.); — etă critica malițiosă, fără basă, fără lecă de simț de onestitate, să nu-și dică scorbosă (Câtă delicatete de simțiri! Arg.); — bălăcărături (Ce frumos! Arg.); când e vorba de clică, nu mă încap bunavoința și resonamentul. Argus face critică de clicășu, care voesc a-și bate joc de toate și de toți, cari nu aparțin acelei clică (Ce primejdie pentru Europa! Arg.); — lucruri de stradă, lucruri băbesci, secături țesite din capu secă, etc.

Etă, onorabilii cetitori, criticii mei. Mă rog să-i judecați din fructele lor. Ceru însă o mie de ori scuse mele, pentru că am îndrăsnit să vă molestez cu reproducerea acestor flori de stil. A fost de lipsă pentru a-mi recomanda criticii, pentru a pune în lumina cuvenită gustul cel bun al „Gazetei“ și pentru a arăta trépta culturală, la care au ajuns unii dintre omenii nostri, cari în corespondința de sub cestiune afirmă despre sine, că mai bine știu decât Argus, „ce-i buna cuviință“. A fost de lipsă mai departe reproducerea acestor grațiosități pentru a dovedi, câtă sunt de binevenite scrierile de felul ce le publică sub pseudonimul „Argus“. Au nu este o stare anormală în viața noastră publicistică-literară, când asemenea produse se pot da publicității? Ce va fi ore de noi, dacă acest fel de a

potă să fie éráși la vetrele lor. Din Roma se póte pleca cátră casă încă Marți în 4 Aprile. Și în 4 zile, pre lângă o conducere rațională, se póte vedé de ajunsă.

Rugămú dar pre cei neinsinuați, ca să se insinue de timpuriú. Ori ce întârziare este spre dauna călătorilor.

Programul detaiat se află în lucrare și după terminare va fi expedită la toți cei insinuați.

Scirile cele mai noué, ce ne-au sosită din Roma, ne asigură, că ni-se va face o primire deosebită de cordială. Într'altele o serată musicală se va aranja numai în onórea noastră. Ni-se punú însă în prospectú și alte serbări.

Partidul național și proiectele de lege bisericesci. — În „Tribuna“ dela 5 Februaríu numărul 18 cetimú urmátorele: „Precum aflămú se facú pregătiri, ca partidul național românú să ıea pozițiune contra recepțiunii *Ovreilor*, a întrodúcerei căsătoriei civile și a matriculelor statului.“

Nu scimú, ce pozițiune voesce să ıea partidul național românú contra acelor proiecte, ce încă nici nu suntu prezentate corpurilor legiuitoare în formă concretă, dar la tótă întmplarea trebuie să presupunemú, că această pozițiune va fi în deplină armonie cu interesele noastre bisericesci și naționale.

Ne mirămú însă, că pre cândú ni-se spune, că se va lua pozițiune în contra unor proiecte enunțate ca programú de partidú guvernamentalú, dar neprezentate încă dietei, nu ni-se descopere totodată, că ce pozițiune va lua partidul național românú în contra proiectului de lege despre salarisarea învățătorilor, care a fostú nu numai prezentatú corpurilor legiuitoare, ci și discutatú și acceptatú de comisiunile camerei deputaților.

Acestú proiectú constitué pentru Románii unú pericolú cu multú mai mare decâtú promisulú proiectú despre recepțiunea *Ovreilor*. Despre acesta s'au pututú convinge cetitorii nostri din cele desfășurate în numerii 51, 52 din a. 1891 și 1 și 18 din 1892 ai „Unirii“.

Dacă este vorba să se facă ceva din

partea partidului național, atunci din acțiunea sa nu póte să lipséscă combaterea acelu proiectú de lege. Și ar fi de doritú, ca pozițiunea partidului naționalú să se hotărăscă de timpuriú, adevă înainte de ce proiectul ar ajunge dela comisiuni în discutiunea camerei deputaților, ca nu cumva să pășimú ca în anulú 1891 cu proiectul de lege asupra asilelor de copii, cândú amú începutú a protesta numai după ce dieta a votatú întrodúcerea obligátore a asilelor de copii.

Proiectul despre regularea salarelorú învățătoresci are și părți bune, însă în idea sa fundamentală ascunde rele nespuse de mari pentru Románi, pentru că acelu proiectú este contrariul adevératului liberalismú, vátémá greú drepturile de autonomie ale confesiunilorú și produce unú nouú motivú de nemulțămire în sinulú naționalitățilorú nemagiare, și altcum destulú de nemulțămite.

Cu dreptú cuvintú se póte deci aștepta, ca partidul național românú să ıea pozițiune în contra acelu proiectú mai multú chiar, decâtú în contra recepțiunii *Ovreilor*.

Cu recepțiunea *Ovreilor* amú puté aștepta până ce guvernulú și-ar fi prezentatú proiectul de lege despre iubiții sêi *Ovrei*, dar dacă față cu proiectul de lege despre salarisarea docențilorú nu ne pronunțămú de acum, póte să avemú cu o esperință mai multú despre adevérulú proverbiuluiú sásescú: „Dă-mi, Domne, mintea Románului cea de pre urmă.“

La cestiunea autonomiei catolice.

Este cunoscutú, cu ce atacú vehementú îndreptatú în contra „Unirii“ a începutú „Gazeta Transilvaniei“ în numărul 13 din a. c. a publica seria articulelorú scriși de dlú *Iosifú Romanú* sub titlulú: „Autonomia catolică ungaréscă și biserica română gr-unită“. Cândú „Gazeta“ a caracterisatú principiile noastre de „monstruoúse“ și „degenerate“, cugetamú, că acesta o face pre basa părerilorú, ce avea să le desfășure dlú *Iosifú Romanú* în seria aceea de articli. Mare ne-a fostú însă surprinderea, cândú amú vedutú, că în numărul 20 alú „Gazetei“ din

an. curentú dlú Romanú își inchie seria sa de articli cu aceste cuvinte pentru noi fórte măgulitóre:

„Credemú, că Episcopii au la inimă independința Mitropoliei și a dieceselorú sale, și nu vorú lása să fie degradate de simple organe esecutive ale unei puteri centrali de noué create, fără de participarea și învoirea provinciei metropolitane române gr. unite.

„Credința noastră este basată și pre enunțatiunile diarului bisericescú dela Blășiú „Unirea“, care în nr. 12 din a. tr. a schițatú ținuta Mitropoliei nóstre de pre acelea timpuri față de autonomia catolică a Ungariei; atâtú acțiunea de atunci, câtú și vederile eclesiastice dela Mitropolie, pronunțate în acelu numărú, ne întindú liniștea sufetéscă, că independința provinciei nóstre Metropolitane va fi totdeuna apérată în contra unei tirilorú străine, de subordinațiune.

„Suntemú de acordú cu declarațiunea, ce o face „Unirea“ în nr. 9 din an. tr., unde dândú lámuriri temerilorú „Gazetei“, afirmă că: „noi nici nu credemú, că s'ar afla pre lumea acesta folóse material pentru clerulú nostru, de dragulú cărora să ne simțimú îndemnați a jertfi vre-odată independința Mitropoliei române gr. cat. câștigată după multe lupte și grele suferințe.“ *Faxit Deus!*“

Revistă bisericescă.

Din Patrie.

Diarele din Budapesta aducú scirea, că în pertractările dintre guvernú și primare referitóre la cestiunile politice-bisericesci primarele ar fi declaratú, că din punctú de vedere bisericescú nu ar avé nimicú contra *matriculelorú civile*. Din punctú de vedere bisericescú lucrulú principalú este sacramentulú botezului, și aci biserica nu se póte abate dela principiile sale. Are însă esceptiuni contra *matriculelorú civile* din punctú de vedere politicú, anume lipsescú organele de lipsă pentru conducerea *matriculelorú*, se înmulțescú cheltuelile și

scrie în locú de a fi sbicuitú și stîrplitú va prinde rădăcinii și se va generalisa?

Eú de inchiare numai atâtá observú, că criticii mei din Blășiú și Brașovú modulú lorú de a scrie nu l'au pututú însuși printre Románi. Asta între Románi e o marfă de importú. Póte să aibă trecere pre la Segedinú și prin capitala Kulturegylet-ului; printre Románi nu credú să póta dáinui. Eú și rogú pre amabili mei critici, să lase manierele aceste pentru acele centre culturale, și să nu voéscă a reforma prin ele societatea románéscă.

Cu atâtá pentru asă-datá ași puté inchia. Dacă spațulú unui feuilleton mi-ar permite, m'ası ocupa cevași mai de-aprópe cu criticii mei din Blășiú. Aceștia suntu mai periculoși, pentru că după cum rețese din elucbrațiunile sciințifice depuse în corespondința lorú suntu ceiú puținú doi: unú *filologú-exegetú* și unú *filosofú-esteticú*. Amîndoi cavaleri, apératori — nechemați — ai sexului frumosú. Ași puté să arétú onorabililorú cetitorii erudițiunea lorú filologică, exegetică, filosofică și estetică. Pre de-asupra ași puté să arétú și logica scrierii lorú. Ar avé hazú: ar fi materie de risú pentru două sóri. Și cum nu, mă rogú, cândú după logica dînșilorú faptulú fumatului e unú lucru totú atâtú de vechiú și totú atâtú de constantú, precum suntu frumșetele naturei, cari au fostú totdeuna, suntu și vorú fi. — Fericiți muritori

criticii aceștia ai mei. Băgați de samă, că domni aceștia pregătescú lumii o surprindere epocală: au aflatú — o pipă din timpulú preistoricú.

Esegesa logică a criticilorú mei încă e démná de tótá atențiunea. Ei bunăoră dicú, că a „gesticula din resputeri“ sau însémnă, că cineva aranjéză unú jocú de salonú, sau că se află într'o stare anormală. — De ce numai aceste două ipoteze? Nu póte cineva gesticula și din alte motive? din zelú pentru înaintarea causei? fie chiar și din ultrazelú, care nu e tocmai esteticú? De ce tocmai trebuie să trecemú îndată la stări anormale? Ore despre unú predicatorú, care trece în gesturi preste marginile prescise de regulile elocinței, se va puté dice îndată, că se află în stare anormală? Dar pentru aceea criticulú să nu-ı fie permisú a-și face observările sale privitorú la acestú defectú alú oratorului? Facú deci réu fórte criticii mei, cândú presupunú, că eú prin scrierile mele umblu să vátémú și să ponegrescú. Presupunerea acesta nu arată alta, decâtú că logica criticilorú mei este aceea, care nu se află tocmai „în stare normală“. Le dicú deci numai atâtá: Mai multá modestie, domnilorú!

* * *

Și acum voiú să finescú. O facú relevândú unú faptú caracteristicú. Criticii mei, cari suntu și ai Dtale, Domnule Redactorú, se facú deodată apératoriú „Unirii“.

Pre ei îi dóre de „reputația“ „Unirii“! Are hazú! „Gazeta“ pórtă grije de reputația „Unirii“, și pórtă grije unii domni din Blășiú, cari în viața lorú n'au contribuitú la susținerea foii „Unirea“ nici materialicesce, nici moralicesce, ci numai prin criticisări continue și încă nu chiar binevoitóre. Apoi fie liniștitú toți. Sciú bine, că cei ce au întemeiatú „Unirea“ cu jertfe, totú cu jertfe o vorú și susține, până cândú vorú afla de consultú și până cândú din partea cleruluiú și poporuluiú nostru vorú fi spriginiți așa, precum astađi suntu spriginiți. Ei vorú purta grije de reputația „Unirii“, și nu vorú cere nici întrevenirea „Gazetei“ nici a domnilorú „Amin“ din Blășiú, nici vorú rívni abonamentele lui „Gergucz bácsi“ din Clușiú.

* * *

Unde e morala? Care a fostú scopulú acestorú șire? Polemia? Nici decum. Am voitú să fiú fidelú propusului meu. Am voitú să relevezú încă unú defectú din viața noastră publică. Acestú defectú l'am descoperitú în criticii mei din numerii 16 și 17 ai „Gazetei“. Acelu felú de scriere l'am aflatú de necuviinciosú și stricáciosú. L'am relevatú, ca cetitorii să se feréscă de elú și după putință să-lú stîrpscă.

Fie, ca cuvintele mele să nu rêsune în pustie.

Primesce, St. Domnule Redactorú, o frățéscă strîngere de mână. **Argus.**

nu pot fi așa acurat conduse ca de preoți, de-orece aceștia ca martori oculari al botezului, cununiei și înmormintării nu scriu în matricule după spusele altora, ci după propria lor știință. Ce privește creșterea religioasă a pruncilor născuți din căsătoriile mixte, primatele țin să se recunoască părinților dreptul de a determina înșiși religia, în care să fie educat pruncul. În fine ordinațiunea în afacerea botezării pruncilor din căsătoriile mestecate să se retragă.

În clerul subaltern și în popor se continuă agitațiunea contra politicei bisericești a guvernului.

Roma.

Representanții Austro-Ungariei, Franței, Spaniei și Portugaliei au primit delegarea de a felicita în numele statelor respective pe Sântia Sa Leon XIII, cu ocaziunea serbării sale jubilare. Familiile regale din România, Saxonia și Belgia voru însărcina cu felicitarea Pontifului trimiși extra-ordinari. Se anunță din Roma, că cel mai de aproape consistoriu va fi în Aprilie. Atunci Papa va mai denumi doi cardinali. Totuși atunci va părăsi pronunțatul apostolic Galimberti Viena și se va așeza în Roma.

Francia.

Archiepiscopul de Rouen și Tours, numiți cardinali în ultimul consistoriu papal, și-au primit bareturile cardinaliilor din mâna președintelui Carnot în Elysée (Paris). Noi cardinali în alocuțiunea ținută cu acea ocaziune au accentuat, că voru conlucra din toate puterile, ca auctoritățile civile să-și potă implini misiunea lor. Episcopul și preoții se simt fericiți a conlucra la opera păcii, recomandată lor din partea Pontifului, și nu cer de cât dreptate și libertate. Președintele republicei în răspunsul său a fost scurt. El a spus, că felicită pre cardinali, cari ca și Pontiful se țin de datorință a restitui liniște, armonie și bună înțelegere între toți Francesii.

Revista politică.

Afaceri interne.

Cu ocaziunea desbaterilor asupra serbării mileniului deputatul Eötvös a accentuat independența, adică ruperea totală a Ungariei de către Austria. Ministrul Wekerle a răspuns iritat, ceea ce a dat o scenă furtunoasă. Au fost prezentate camerei tratatul comercial și convențiunea veterinară cu Sârbia, cari se speră, că voru fi primite de cameră fără modificare.

Cestiunea îmbunătățirii salarelor oficialilor de stat, care se agită de mai mult de un an, a ajuns în fine la desbatere în cameră. Interesul față cu proiectul prezentat de guvern în această cestiune e mare. Preste 20 de deputați s'au insinuat, că voru lua cuvânt la desbaterea generală.

Austria.

Sâmbătă a comunicat guvernul cu partidele parlamentare textul noului program. În program se face apel

la conlucrarea elementelor moderate, se accentuează susținerea raporturilor cu Ungaria create prin dualism, și declară guvernul, că va rămâne pre lângă constituțiunea actuală. Recunoștea diverselor limbi, o deosebită atențiune însă se va da limbii germane, ca la limba comună de comunicațiune. Guvernul va respecta convingerile religioase a fie căruia, cestiunile bisericești-politice și modificarea legii școlare află guvernul de necesariu a nu le tracta acum. Guvernul prin programul său a voit să mulțămescă toate partidele. Se vede însă, că nu i-a succedut a mulțami pre deplin pre nici una. Clubul polon în principiu aderă la program, dară își rezervă libertatea de a se pronunța la timpul său asupra singuraticelor proiecte de legi. Clubul conservativ lea spre știință programul, regretă însă, că față cu unele puncte ale programului trebuie să dea expresiune celor mai serioase îngrijiri. Își rezervă libertate de acțiune și nu se simte îndemnat a-și schimba ținuta de până acum față cu guvernul. Clubul liberal încă nu e de acord cu întregul cuprinsul noului program, și așa nici pre acest club nu poate conta guvernul în toate cestiunile. Nu-i rămâne deci decât să-și formeze și pre viitorul majoritate din casă în casă.

România.

În 4 a l. c. a sosit în capitala țerei A. S. Moștenitorul tronului cu tinere sa soție Maria de Edinburg. Sosirea în țară a tinerei părechi princiare este un eveniment important pentru România, căci această păreche are misiunea de a da dinastiei acea continuitate firească, ce contribuie atât de mult la consolidarea statului. Prin căsătoria princiară dinastia română a intrat în relațiune de consăngenitate foarte de aproape și cu dinastiile alor două state europene puternice, a Angliei și a Rusiei, și aceste relațiuni numai urmări bune pot să albă și pentru regatul român.

Anglia.

Cestiunea Egiptului va mai da încă de lucru guvernului englez. În camera franceză ministrul de externe Develle răspundând la interpelarea deputatului Delafosse în cestiunea egiptenă a spus, că „cestiunea Egiptului nu e cestiune curată engleză, ci este internațională. Canalul de Suez nu conduce numai spre India, ci și spre coloniile franceze, și este interesul Europei întregi, ca valea Nilului să fie a Egiptenilor“. Declarațiunea ministrului francez va incuraja numai pre chedivul în ținuta sa ostilă Angliei. Altcum guvernul englez consideră de moderat și chiar prietesc limbajul ministrului francez. Trupele engleze în Egipt se tot înmulțesc.

Correspondințe.

Din comitatul Albei inferioare în Ianuarie 1893.

Onorată Redacțiune!

Marele nostru Mitropolit Vancea pre încetul a introdus multe reforme salutare și a făcut multe îmbunătățiri pre terenul

bisericesc și școlastic. Cu toate acestea am cetit chiar în „Unirea“, că pre noul Mitropolit îl așteptă încă multe reforme și îmbunătățiri, cari să le realizeze.

Dorința reformelor există în cler, și acesta așteptă dela fiitorul său Arhiepiscop imitarea exemplului Arhiepiscopului repausat, introducerea gradată a acelor reforme, cari cu timpul voru avé un efect foarte bine-făcător.

Permiteți-mi, să trec la unele reforme în particular.

Audim mereu nu numai pre aiea, ci și în „Unirea“, că să se dea și laicilor drepturi în administrațiunea bisericească și școlastică, întru cât o admite această constituțiunea dumnezească a bisericei. Acestea drepturi foarte ușor li-se pot acorda, fiindcă după părerea mea, precă permite constituțiunea divină a ierarhiei bisericești, nice nu li-le denegă nimeni, chiar și fără autonomie mai precisată decât cea actuală. Prin o autonomie codificată corporațiunea morală a Bisericei capătă unele drepturi individuale ca corporațiune. În virtutea acestor drepturi principiare se organizează în interiorul ei și apără drepturile și prerogativele în afară. Dar prin autonomia codificată natura dreptului bisericesc nu se schimbă, și laicii în afaceri bisericești nu pot primi drepturi mai estinse decât cele ce le pot practica și fără autonomie codificată.

Și cu ce modalitate și-ar pute practica laicii cel puțin în parte drepturile în afacerile administrative bisericești și școlastice? — Eu cuget, că în următorul mod: Avem tracte protopopesce, se țin sinode tractuale, și în acestea se desbată afaceri aproape numai administrative, și foarte rar de cele ce aparțin numai ierarhiei. Ce pedecă e, carea s'ar opune participării laicilor la sinodele protopopesce? — Nice una. Dar efectele salutare ar fi nespuse de mari. Sinodele protopopesce așa cum se țin adă, în multe părți au ajuns a fi numai o formalitate deșertă, ér în unele locuri protopopii nice nu le mai convocă decât numai convocări de Ordinariatele diecesane. În multe părți în sinode nu se pertractează nice o afacere de ore care însămnătate, ci numai se subștern relațiunile periodice, se fac legitimații despre solviri etc., și preoții se întrăbă unii pre alții de sănătate. De aci interesarea preoților decade, și ei încep a absentă chiar și sub pretexte ridicole, ér pre unii numai frica de înfruntare și pedepsă pentru absentă îi duce la sinod. Și mai deprimătoriu este efectul asupra poporului. Așa poporul vede, că adă se aruncă o taxă pentru uua, mâne pentru alta, și totuși spori e puțin. În deșertă îl animă și capacitează preotul, el devine sceptic și îi vine a crede, că el și pentru preoții săi e numai o oie de muls și de tuns. Acest scepticism se încuibă nu numai în poporul de rând, ci și în inteligență. Vorbesc nu după idei și combinațiuni concepute și făcute în teorie, ci din propria-mi esperință din cura animarum. Așa stăm dar cu sinodele tractuale, cum se practică adă.

Să întorcem însă focea, și să vedem, cum ar fi, când ar lua parte la sinodele protopopesce și cel puțin câte doi laici din fiecare care parohie? În acest cas mai înainte de toate Domniul protopop ar trebui să lea

În programul agendelor și atarî obiecte, cari să intereseze pre popor. Așa: în fiesce care ședință sinodală s'ar puté tracta unele chestiuni ori cu privire la biserică, cum ar fi, înființarea de reuniuni bisericesci, de temperanță, luarea unor măsuri față de cei ce nu frecuentază biserica, de cei ce înjură; s'au s'ar puté hotărî, că pentru cei ce se căsătoresc și nu știu scrie, să se pună o taxă moderată, ori că să se pună o atare taxă pentru feciorii, cari voesc să se însore și nu au nobilitat cu mâna lor un anumit număr de pomi etc.; ori s'ar puté tracta afaceri școlastice, cu privire la ținerea școlii de repetițiune, la înființarea de biblioteci populare, cari pentru popor să fie ceea ce e casina pentru inteligenți; — cu privire la coruri mixte de tineret, la propunerea diversilor ramî de industrii domestice etc. În fiesce care ținut după natura împrejurărilor se pot afla obiecte de interes general. Cele ce s'au hotărît în ședința unui sinod, în altă ședință să se lea la revisiune și să se cerceteze, ce s'a făcut? Și așa se procedeză mai departe. Totu odată ar fi de dorit, ca Domni protopop să-și alegă zile potrivite pentru visitațiunile canonice, școlastice, esamene, revederea rațiunilor și alte presentări în parochii, cându poporul să fie pre acasă și să se potă aduna, să-lu capaciteze și Diu protopop. Astfelu preotulu ajutat de laici, ce au fostu la sinod, și de auctoritatea protopopulu, nu ar mai fi aramă sunătoare. Să mă escusați, că lecție nu vreu să dau prin aceste șire nimenui, ci-mi esprimu numai convingerile proprii. Dacă aceste s'ar realiza, suntu sigur, că amu avé mai multu folos decăt de unu organismu autonomic, carele cu timpul se poté infiltra cu scaderi, precum vedem că s'a întâmplat deja la alți.

Aceste a se face așa, fără îndoială că ar fi o mare greutate pentru Domni protopop, cu deosebire pentru cei înaintați în vîrstă. Dar mă rog, nu toți sunt octogenari, ci sunt și mai tineri, și chiar și cei bătrani dor ar puté face cevași mai multu.

Altă reformă de dorit după părerea mea ar fi: modalitatea acuirării beneficiilor parohiale și a posturilor protopopesci. Cându am concursu după parochie, între concurenți au fost și preoți bătrani. Unulu din acestia m'a dîsu: „Mai așteptă, nepote, ești prea tîneru.“ A avut și nu dreptu. A avut, pentru că elu servia pare-mi-se de 15 ani ca preot, ér eu numai de ieri alaltăieri; și nu a avut dreptu, pentru că activulu meritelor acelu preot era mai cât și alu meu, adecă aprópe nimica, ér documentele de calificatiune ne diferiau ca ceriulu de pămîntu. Êtă decî o idee scrinită la unii dintre preoții nostri, că adecă a fi preot bătrân e merit, decî trebuie promovatu. Dar mă rog, bătrânețele încă nu sunt merit, ci ca să fie meritatu, trebuie să albă cineva unu anumit activu de fapte. Câte incriminări de nepotismu auđim! Câte acuse de favorisare se ridică. Ca une-ori se colporteză chiar și falma, că cutare parochie a fostu sau este legată ca zestre de cutare fată. Din totulu să nu fie dreptu nimicu, inima omulu simțitoriu totuși se umple de scărbă, ér înaintea lumii și din calumni semper haeret aliquid. Tóte aceste trebuie să-și albă odată unu sfișit, și sfișit după părerea meă li-se poté pune numai prin „pro-sinodale“.

Dacă cineva voesc să competeze după oficiulu de parochiu alu cutărei parochii, să aibe unu anumit restimp de servițiu cu active, și unu esamenu prosinodal; pentru a fi protopop, să albă ér unu altu număr de ani cu active și unu altu esamenu mai superioru decăt cel de parochiu. Aceste esamene să albă valóre numai pentru unu anumit ciclu de ani, după cari competentele să și-le repetescă. Dacă s'ar introduce aceste și la noi în Archidieceșă, să fie cineva fiu de craid, fără calificatiune recerută și fără merite nu ar puté ajunge la beneficiu însemnate. Atunci ar amuți ori și ce incriminări, și la inimicii bisericei noastre, cari ne acasă de simoniaci, le-amu puté da răspunsulu cuvenitu cu fruntea ridicată. Știu, că fórté multora nu le sunt pre placu acestea; să mai studiezi căsătoritu, grămădită de necasuri, de lipse etc. e ceva oribilu! — Dar oribilu! — Să ne apucăm numai cu resoluțiune și vom vedé, că de câte tribulațiuni ne va fi scutitu sufletulu, până ne petrecem cu studiulu. Îernile cele lungi și uriciose ne voru trece ca unu vis; pre cându așa sufletulu, carele nu poté rămâne fără ocupațiune, din Octobru până în Martie se lănceșce în tótă specia de cugete, cari de cari mai pesimiste. Vorbesc că unulu, care și și eu însu-mi sunt preot aplicatu în cura animarum, și suntu încujuratu de tóte miseriile vieții, ca ori și care preot s'eracu și cu familie numărósă. Trebuie să recunoscem adevérulu și să-lu mărturisim, ori în ce poziție ne aflăm.

Ași avé încă multe, fórté multe de dîsu, dar fiindu convinsu, că celu ce doresce prea multe, i-se implinesc cu atăt mai puține, mă mărginesc de astădată la atăta. Cu timpul însă voi mai reveni asupra temei.

Covocare.

În înțelesulu §§-lor 13 și 14 din Statute, adunarea generală a Reuniunii femeilor române gr. cat. din Blăși se convoca pre Duminecă 26 Februaru st. n. a. c. imediat după S. Liturgie în sala de desemnă a gimnasiulu din locu.

Preastimați membri precum și toți cei ce se interesază de această reuniune sunt rugați cu totu respectulu a se presenta în număr cât se poté de mare.

Programulu adunării e următorulu:

1. Deschiderea adunării;
2. Raportulu generalu despre activitatea comitetulu dela adunarea generală din Octobru 1892 până în ziua de azi;
3. Raportulu despre starea averii Reuniunii;
4. Esmiterea alor 3 comisiuni: una pentru censurarea raportulu generalu, alta pentru censurarea rațiunilor și a treia pentru înscrierea de membri noi;
5. Raportulu comisiunilor esmise;
6. Eventuale propuneri;
7. Disertațiune;
8. Închiderea adunării.

Blăși, din ședința comitetulu reuniunii femeilor române gr. cat. din Blăși ținut în 9 Februaru 1893.

Rosa Munteanu,
presidentă.

Aur. Popu Bota,
secretariu.

Noutăți.

Din diecesa Oradea mari. La parochia vacantă de Dobă (Szamos-Dob) s'a numitu parochiu Michailu Ciurdariu fostu parochiu în Farnaș și protopopulu districtulu Bărcău. — La Galșa — după ce fostulu preot acolo Adalbertu Pitucă din cauza morbulu, de care pătinesce, s'a dispensatu dela administrarea

acelei parochii — s'a trimis de administratoru actualu localu preotulu noșordinatu Demetriu Popu. — La parochia Stăna, devenită vacantă prin pensionarea preotulu Eliă Turdeanu, s'a dispus până la complinirea aceleia preotulu noșordinatu Valeriu Kiss. — La Miniadă-Ignezdi-Bodesci, în urmarea renunțării lui Aureliu Marinescu, s'a numitu administratoru parochialu Ioanu Oprea, până aci capelanu în Vașadu. — Parochiu de Boghiș Antoniu Papdanu fu denumitu Vice-Archi-diaconu onorariu. — Administrarea oficiulu protopopescu de Bărcău și a parochiei Farnaș s'a concrețitu parochiu de Sârșig Ștefanu Cresineacu. — Filia Bellugă (Krasna-Bétek) a parochiei Stăna s'a adnectatu parochiei Giungă.

În emolumentulu parochiei Bocșigă, s'au cumpărat din fondulu „Pavelianu“ 50 jugere pămîntu arătoriu.

Pentru S. Sa Pontificele Leonu XIII în an. cur. au încursu din diecesă, până acum, următoarele contribuiri: 1. Din districtulu prot. Măcău 9 fl. 40 cr.; 2. distr. Beiușu 21 fl.; 3. distr. Someșu 17 fl.; 4. distr. Oradea 38 fl. 43 cr. și 5 din parochia Mocrea 4 fl. — Ér din diecesa Gherlei, străpuși prin V. Ordinariatu episcopescu de acolo, 150 fl.

Cercetare disciplinară sistată. Camera advocatuală din Aradu a hotărît să se facă cercetare disciplinară contra advocatilor români Oncu, Suci și Dr. St. Popu, cari au luat parte la deputațiunea, ce s'a dusă să subțernă „Memorandulu“ la Împăratulu în Viena. Contra hotărîri aduse de cameră numiți advocați au apelatu la curie, care a și sistată cercetarea disciplinară contra lor.

Petrecere cu jocu se va aranja în 19 Febr. în localitățile școlii gr. cat. din Rodna-veche. Venitul curat este destinat pentru fondulu acelei școle.

Bal. Reuniunea pompierilor voluntari din Blăși va aranja Sămbătă în 19 a c. unu bal în Sala Hotelulu „Univers“. Prețul de intrare: de familie 2 fl., de persoană 1 fl. v. a.

Contra beuturii de vinarsu. Diarulu „Kelet“ scrie, că locuitorii comunei Kökényesd s'au hotărît în ziua de Boboteză, că dîșii unu anu întregu nu voru cerceta crișne, nici nu voru duce la casele lor și nici nu voru bé vinarsu, cu atăt mai vrtosu că dacă nu bé sătenii vinarsu, jidanii voru trebui să lucre și dîșii, sau să lea lumea în capu. În comuna Kökényesd, deși se află mai multu inteligenți creștini, totuși primariulu este unu jidanu, până acolo a ajunsu poporul prin beutura vinarsulu. Se vede că locuitorii acestei comune voesc să espieze păcatele trecutulu. Dumneșeu să le ajute și le dea multu imitatori.

† Tecla Perger. Subscriși cu inimă frântă de durere aducem la cunoștință morțea iubitei noastre maice, bunice, sócre și consăngene Tecla Perger vedua lui Ioanu cândva Bud fostu parochiu în Bicsadu întâmplatu în 31. Ianuariu st. n. 1893 după unu morbu îndelungatu, în etate de 77 ani. Sat-Șugatagă, la 31 Ianuariu 1893. Corneliu Bud parochiu în Gherța mare cu soția sa Emma Papp, Tit Bud parochiu în Sat-Șugatagă Vicariu alu Maramureșulu cu soția sa Cecilia Szabó, Otilia Bud cu soțulu ei Andreiu Kováts parochiu în Bărsana, Rosa Bud cu soțulu ei Ioanu Dorosu parochiu în Slatina ca fiu, fete, gineri și nurori, Emilia Bud cu soțulu Petru Dobossy, Anna Bud, Iulia Kováts cu soțulu Petru Salca preot, Anna Kováts, Maria Kováts, Andreiu Kováts, Ioanu Kováts, Cecilia Kováts, Titu Dorosu, Irina Dorosu, Atanasiu Dorosu, Valeria Dorosu, ca nepoți și nepote și unu strănepot. Familia Nechrebekzy și familia Popoczy ca consăngeni și afini, și alți numeroși consăngeni și afini. Fie-i țărna ușoră și memoria binecuvîntată!

Pentru procurarea de recușite, stéguri, flamure, policandre, albituri, obiecte și icone și cărți bisericesci recomandăm institutul de artă a lui Süts și comp. din Budapesta, cari la dorință trimitu gratis catalogulu prețurilor.

PARTE SCIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

Constantin Păpălvi.

Șchiță biografică.

(Continuare.)

(+) Păpălvi nu a rămas în Dobrițină până în 14 Aprilie 1849, când conventul națiunii magiare a proclamat independența Ungariei și a declarat casa domnitoare de detronată. Elu adevărat pre la sfârșitul lunii lui Martie 1849 plecase în Transilvania împreună cu contele Kunn Gothard, care fusese trimis în Transilvania în calitate de comite suprem al comitatului Hunedórei și de comisari plenipotențiat al regimului unguresc. La întreprinderea acestui conte s'a concesu și lui Păpălvi să-lu însoțească pre lângă condițiunea să fie pretutindenea de ajutoriu acelui conte și de mijlocitoriu de pace între guvern și poporul român. Ajungându Păpălvi în Clușiu, s'a întrepris împreună cu contele Kunn la comisariul Csányi, ca să înfrine așa numitele „cete de găinari“, cari impușcă până și găinele ómenilor s'eraci, și să elibereze mai mulți români nevinovați, aruncați în temnițele Clușului. De aci a mersu Păpălvi împreună cu contele Kunn la Orăștie, unde l-a ajunsu faimosă declarațiune a conventului național din Dobrițină de dată 19 Aprilie 1849, în care se desfășura motivele, pre basa cărora se proclamase independența Ungariei și se detronase familia domnitoare. Contele Kunn provocă pre Păpălvi, să traducă în limba românescă acea declarațiune înfricoșată, ¹⁾ ca astfel să se publice îndată în toate bisericile din Orăștie. Păpălvi însă declară, că acel act nu se pôte și nici nu e consultu să se traducă întregu, pentru că Românul față cu persóna împératului numai cu stimă și venerațiune se scie exprima, și astfel prin acea declarațiune numai s'ar irita și mai tare poporul român, ér de altă parte în limba română nici nu s'ar afla cuvinte, prin cari să se pótă exprima unele idei cuprinse în acel act. Kunn se mulțami apoi cu unu estrasú scurtu împărțitu în trei puncte, care s'a și publicatu în bisericile din Orăștie, însă nu în prezența lui Păpălvi, care întocmise astfel lucrurile, încatu înainte de publicarea estrasului amintitu a pututu pleca la Deva și de aci la Hunedóra.

* * *

În Hunedóra și în ținutul Hațegului prezența lui Păpălvi a fostu pentru mulți o fericire. Căci și pre acolo se începuseră jăfuirile din partea insurgenților și întemnițările și omorurile din partea „tribunalelor de sânge“, ce au funcționat în Transilvania după alungarea trupelor împératesci până la venirea în țară a trupelor rusesci.

Păpălvi s'a întrepris cu totă auctoritatea sa de deputat dietalu, ca pre mai mulți români să-l elibereze din temnițe și din ghiarile morții sau să le mântuască averile. Pentru aceea pre mulți îi gena prezența lui în ținutul Hațegului și au lucratu, ca să fie chemat de repețe ori la dieta ungurescă, care se strămutase din Dobrițină érăși la Pesta. Dar elu nu a datu ascultare acelor provocări. Asemenea nu a ascultatu nici mai târziu de contele Kunn, care pre cându Rușii erau deja în Bistrița, l'a chemat cu sine la Arad, spre a conferi cu Kossuth, care în retragerea sa dela Segedină ajunsese în Arad.

* * *

În Augustu 1849 Transilvania cădu érăși în mâinile Austriacilor ajutați de Muscași. De guvernatoru alu țerei deja în acea lună a fostu denumitu Ludovic Wohlgenuth. Pentru cei cari treceau de complici revoluțiunii și mai cu samă pentru deputații dela dieta din Dobrițină au urmatu zile grele.

¹⁾ Se pôte ceti în Memorialulu publicat de Popea tom. I. p. 288.

În contra lui Păpălvi încă începura denunțările și încă din partea acelor, cărora le mântuise viața ori averea în contra Ungurilor, cându aceștia erau la putere. Între réuvoitorii lui erau mai cu samă protopopulu neunitu din Hațegu și parochulu neunitu din Hunedóra, cari fórte multu aveau de a mulțami lui Păpălvi. Unu căpitanu român il făcu atentu pre Păpălvi despre intrigele țesute în contra lui și-l dădu sfatul, să mergă la Alba-Iulia și să se „purifice“. Aci căpitanulu Ioan Aron, auditorulu tribunalulu militariu, descoperi lui Păpălvi, că în calitate de fostu deputat trebuie să se purifice în Pesta, dar il asigură totodată, că nici unu réu nu i-se va întâmpla. Păpălvi plecă mângaiat spre casă, și numai prin o nefericire scapă de alta și mai mare. În apropiere de Orăștie s'au spăriat cai dela trăsura sa, elu cădu din trăsura și-și vătămă greu unu pecioru, așa încatu la Piski (Simeria) nu cuteză să mergă pre calea cea mai óblă, dar mai rea, care duce spre Hunedóra, și pre care ar fi fostu pôte silitu să mergă și pedestru, ceea ce pentru peciorulu vătămatu nu ar fi pututu face. Astfelu luă drumulu mai lungu, dar mai bunu, ce duce la Hunedóra pre la Deva. Sosind în acestu orașelu, unde fu silitu a-și aștepta vindecarea peciorulu, primi scirea înfricoșată, că locuința sa este încunjurată de soldați, cari dacă l'ar fi aflatu acasă, cine scie ce ar fi făcutu cu elu. La totă întâmplarea l'ar fi trântitu în vre-o temniță, unde mulți nevinovați zăceau pre timpul acela săptămâni întregi, până li-se constata nevinovația și se eliberau din prinsóre. La întreprinderea unu amicú alu său casa l-a fostu despresurată de puterea armată, ér elu se duse érăși la Alba-Iulia spre a se plânge căpitanulu auditoru, care-lu asigurase, că nu i-se va întâmpla nimica. Căpitanulu l-a esoperat dela comandantulu districtulu unu biletu de scutire (Schutzbrief), și astfel Păpălvi s'a mântuit de persecuțiunile réuvoitorilor.

* * *

Pre la sfârșitul lui Octobrie 1849 aflându-se guvernatorulu Transilvaniei Lud. Wohlgenuth în visitațiune prin părțile Hațegului, a chemat la sine și pre Păpălvi, il tractă cu blândetă și bunăvoință și-lu invită să mergă la Sibiu, unde se va face totu ce este cu putință spre a se mântui din nesiguritatea, în care se afla ca omu compromis, cum erau toți, cari luaseră parte la dieta din Dobrițină. Păpălvi merse la Sibiu, dar guvernatorulu după ce se informă mai de aproape cu privire la procedura, ce avea să se observe față cu foștii deputați din dieta dela Dobrițină, îi spuse, că nu-lu pôte ajuta, ci trebuie să mergă la Pesta spre a se „purifica“, și ca să o pótă face acesta, guvernatorulu a datu ordinu, să i-se solvescă salariulu parochialu și vicarialu, ce i-se sistase.

Păpălvi plecă la Pesta. Aci se prezentă înainte auditorulu tribunalulu militariu, care îi spuse, că nu avea să se prezenteze, deoarece nu se află nici unu act pentru urmărirea dñsului. Mai târziu însă la sfatul maiorulu Nedelcovici, președintele tribunalulu militariu, Păpălvi își îndreptă rugarea pentru absolvarea sa cătră guvernatorulu militaru din Budapesta, de unde a dóna și s'a căpătat resoluțiunea, că se pôte întorce în pace acasă. Cu ocaziunea acesta a petrecutu Păpălvi mai multe săptămâni în Budapesta, unde a cercetat și pre patronulu său de mai înainte conte Kunn Gothard, care se afla încarcerat în „Neugebäude“, și pre care maiorulu Nedelcovici președintele tribunalulu militariu numai la întreprinderea lui Păpălvi l'a eliberat din temniță, pentru care faptă umană numitul conte și-a exprimat cele mai căldurose mulțamite față cu Păpălvi.

(Va urmă).

Dionisiu și Sibillele.

Scene din timpurile Cesarilor de

Miles Gerald Keon.

(Continuare.)

În clipita acesta la intrarea filigoriei apăru o altă figură femeescă. Era o orientală tinără, îmbrăcată într'unu vesmintu sirianu bogat. Ea esamină fără nici o sfială cu ochii săi negri strălucitori interiorulu filigoriei. Înapoia ei sta unu tinéru lungu și palidu, care de asemenea privia în filigorie cu privire nerușinată. Cu căti-va pași mai înapoi vinia o altă dómnă, de vrstă mijlocie, îmbrăcată în vestimente simple, dar scumpe, cu espreziunea feței pretențioasă și cu privire galeșe.

Dómna, ce se ivi mai întâiu, se vede, că audise cuvintele Plancinei, căci adause: „Dar tóte jocurile vóstre și toți jucătorii ceți bunți îi aveți din Orientu, — unu lucru, pre care nu credú, că-lu veți nega.“

„Nu numai atâta,“ continuă Plancina, gata de luptă, observându, cum dómnă cea mai bétrână privi spre cea tinără cu unu suris de complăcere, „nu numai jocurile și jucătorii, ci tóte celea ce are lumea bună, trebuie să vină la Roma, ca să ne distragă, trebuie să vină la Roma, ca să ne petrecem.“

„Și ce e chemarea Romei?“ întrebă dómnă cea tinără cu fața roșie de mânie, privind mâniaș spre Plancina.

„Ea gustă desfătările, ce i-le gátescu alții,“ răspunse Plancina ridicându din umeri.

„Vino, Irodiano,“ díse dómnă cea mai de vrstă, și porni mai departe prin grădină.

„Cum ne-au fixatú!“ esclamá Agata după depártarea lor.

„Sciú eú fórte bine, câtú plătesce îngámfarea acestei familii!“ reflectézá Plancina.

„Voiú mai avé pôte ocaziune să o mai vedú. Cesarulu Tiberiu oferise bárbatulu meu oficiulu de locțiitoriu preste Iudea, și elu ar merge bucuros în Siria, dar numai ca prefectu. Unu cunoscutu tinéru de alu nostru cu numele Pontiu Pilatu umblă după oficiulu acela de locțiitoriu, și lui îi este de ajunsu și atâta.“

„Uite, ele se mai uită și acum la noi!“ observă Agata.

„Barbarie! Stăi să mă uitú și eú la ele!“ Și Plancina se pune la intrarea filigoriei și aruncă spre celea trei ființe o privire de dispreț. Ele își continuă calea.

„Asta-l lovitura, ce o dá Romanulu sclavulu și barbarulu,“ începu Plancina suflându a marele. „O privire ajunge, ca să sburătorescu pre răsáritenele acestea moleșite. Și totuși, deificarea acesta a totú ce e elinu, e prea bătătoare la ochi...“

„Ce dicé, dómnă mea, de Elini?“ întrebă Agata mirată.

„Nu se plătesce, șá mai discutămú despre acesta, draguță! — În sfârșitu tu nu ești elină. Originea și numele tatálu tóu o dovedescú acesta mai multu ca ori ce. Chiar mamă-ta de multă vreme e cetățenă romană. Griji, ca să nu uíți a da totdeauna preferință Romei preste Atena; căci câtú ce-ai uita lucrulu acesta, sunteți perduți.“

„Perduți?“ esclamá Agata privind lungu la Plancina.

„Nu te spăria! Ceea ce-ți dicé eú, e numai unu sfatú, copila mea! Sciú, că ați venitú aci, ca să urgitați la Curte finalisarea procesulu vostru. Afacerea e grea. Comu-

nică mamei tale, că să nu ceră ajutorulul nici unuia din partida pestilențioasă greacă, căci nu-i va fi de nici un folos, de s'ar adresa chiar și principelui, care stă în fruntea acestei partide nefericite. — Nu te uita la mine așa de spăriată. — Principele acela e Cesarul Germanic, carele singur purtă vina, că bărbatul meu n'a fost trimis ca prefect în Siria, și n'a putut să-și câștige încă banii, ce i-a pus în joc. Ei îți dicu, că sunt o femeie pătimase și sumeșă. Când se întâmplă însă, că cineva are lipsă de informații despre curte și împrejurările de acolo, atunci se îndreptă către mine. — Și apoi abuzul acela elin, cine-lu poate primi nepăsătoriu? Preste totu locul vești pre aventurieri aceștia, cari cercă a se vîri prin totă ușița, și unul după celalaltu vreu să apuce în mâinile sale dure frnele guvernării lumii, a acelei guvernări, carea compete numai Romei! Greci, Iudei, Caldei, toți ne dau de latură, cei dintâi prin oratorie, prin isprăvile lor artistice, prin dibăcia, viclenia și sofisteria lor; celalalti prin îndărătnicia lor superstițioasă, ori mai bine inspirată, prin nerușinarea, prin importunitatea și viclenia lor de necredut, prin cămătăria lor spurcată, prin lingușire și grăire de rău, prin profețiile și vrăjitoriile lor. Eu însă-mi încă am vădutu diavoli Elinului Trasilu din Vavilonu."

"Ce dicu? Ai vădutu diavoli?" întrăbă Agata cuprinsă de fiori. "Cine e Trasilu?"

"Unu vrăjitoriu priceput și inițiatu în tainele vavilonene. Elu chemă dracii și spiritele, ca și cum ai chema pasărea favorită, — și ei vin la cuvintulu lui."

"Dumnezeulu cel necunoscutu să mă păzescă! Dar cum își diavoli aceia?"

"Acăsta nu ț-o potu spune. N'am cuvinte, cu cari să-i descriu." Și apoi continuă privind în depărtare. "Unu au chipu ca omeni, și în vinele lor în locu de sânge curge focu roșu și în oșe în locu de mēduă au focu alb. Ai crede, că sunt nisce ființe fără viață, de cumva n'ai ceti în ochii lor o frică nespūsă și deodată și o sciință, de care omul nici închipuire nu-și pōte face. Când ochii lor privesc la tine, iesă dintr'înșii o rață întreită: frică, ură și sciință. Tōte fețele acestea își ridu cu batjocură în față. Preste obrajii lor vesteți parcă vești ceva curgēndu la vale, parcă e urma, ce a rămas, după ce li-sa stfnsu de multu simțmintulu bunulu. Trebuie că urma acăsta e simțmintulu unei admirări grozave, care a pētrunsu, și cum ași dice, a petrificatū fețele acestea. O admirare mōrtă și nemărginită acăsta, — cea mai mare, carea a fostu partea acestorū ființe, și evenimentulu, care a produs'o, trebuie că a fostu unu evenimentu, ca și care n'a mai esperiatū ființa din lume."

Cu cutrēmuru ascultase Agata cuvintele Plancinei. Acăsta tăcu acum. Parcă s'a oboșitu.

Încă tăceau, cându unu omu tinēru, îmbrăcatu în portulu întunecat al sclavilor, intră în grădină și se îndreptă spre filigorie. Ajunsu la intrarea filigoriei se închină profundu și spuse, că-lu chemă Claudiu, și că are o solie pentru Plancina.

Acăsta se ridică și dicēndu Agatei, să asculte de sfaturile ei, se duse cu sclavulu.

Dupa depărtarea ei se păru Agatei, că se deșteptă dintr'unu visu greū. Ea își adună florile și grăbi cu pași ușori spre casă.

Preste câteva minute Aglais scia deja totu ce se petrecuse și se vorbise în filigorie. "Cu greū credū, că ne vomu duce în casele ei de pre Viminalu," dise ea, povestindū apoi și lui Paulu celea auzite.

"Cum?" strigă Paulu. "Să se învino-vățescă elu cu ceea ce-i face onōre? Nu diceau și lui Iuliu Cesaru greculetu, și pōte mai pre dreptulu decātu lui Germanicu? Educația mea încă nu e terminată, dar pentru aceea totuși sciu, că Romanii învātu și învātu carte dela Greci! Unde e influința stricaciōsă a barbarilor? Noi eramū deja învățatorii lumii, pre cându Roma era încă barbară, și fără de noi ea și astăzi ar fi barbară. Mulțamimū frumosu de sfaturile ei amicabile. O turmă fără păstoriu ușorū pōte fi prada lupilor. Dar vomu avē grije, să nu se întimple acăsta!"

Și Aglais își puse cu gingășie mână pre brațulu tinērulu, ca și cum ar fi voitū să-i potolēscă foculu, în vreme ce Agata privia la elu cu însufiețire.

VIII.

Pre cându prietini nostri dejunau, Crispina credu a fi potrivitū să le povestescă noutățile zilei. Le spuse, că împēratulu a fostu așteptatū pre dimineața acăsta, dar fiindu cam indispusu a rămasu încă la Roma. Crispina credea, că nici nu va veni fără numai preste o săptămână. Regina Berenice n'a statū aci decātu puțină vreme, — până ce și-a schimbatū calu, — și a plecatū apoi mai departe spre Formiae cu totu alafulu. Și fiindu că nu puteau spera, să capete curțirū în orașu, feciorulu ei a dispusū, să se facă unu cortu pentru elu, ēr pentru mama și soru-sa unu pavilonu elegantu de mētasă aproape de circulu, care la dispunerea cavalerulu Mamurra a crescutū ca în poveste din pământu. Despre jocurile, cari aveau să se sevărăscă în circulu acela, se povestiau lucruri ne mai auzite.

Chiliarculu Mamurra se născuse în Formiae. În tinereța sa servise ca soldatū sub Iuliu Cesaru și mai târziu sub Augustu, și ca soldatū își câștigase unu nume respectatū și pre lângă aceea și o avere colosală. Rentorsu în orașulu natalū și-a ziditū unu splendidu palatū de marmoră, ce putea fi chiar și pentru unu împēratū. În palatulu acesta avea să locuēscă acum Augustu. Mamurra și cu Agripa Vipsaniu, — celu care a ziditū Panteonulu, — contribuira mai multu ca ori care cetățanu romanu la împlinirea dorinței împēratulu de a umple Roma cu edificii publice câtu se pōte de splendide. Așa putea să dică Augustu, că: "Am aflatū Roma de cărămidă, — o lasu de marmoră."

"Cesarulu Tiberiu," continuă ospetărița limbută, "a promisū că va da poporulu jocuri în circulu lui Mamurra, ēr Cesarulu Germanicu va face revista trupelorū, cu cari va să mērgă către mēdă nopte. Pretorianii încă nu sciu, cari din legiunile lor voru merge cu elu. Dar era să nu vē spunū ceva interesantū. N'ai auzitū nimicū, stimată dōmnă, despre cea mai nouă minune a lumii, care a venitū acum la Roma?"

"O minune a lumii!" dise Agata cam batjocoritoriu.

"Da, și încă din Grecia! Atenenulu acesta, unu altu doilea Alcibiade, oratoru ca Tului, onorabilu și nemituitu ca Fabriciu, iubitoriu de adevēru ca Regulū! Și pre lângă tōte acestea frumosu ca unu chipu, ca unu visū, ca unu dețu!"

"Frumosă descriere," dise Agata ridēndu.

"Și de bună samă mai multu lingușitoru, decātu adevērată," adause Paulu.

"Cu tōte acestea potrivită," observă Aglais. "Ne vorbești a bună samă despre tinērulu Dionisiu, bună Crispină!"

"Da, despre elu," adause Crispina repede. (Va urmă.)

Editoru și redactoru rēspundētorū:

Dr. Victoru Szmigelski.

Nr. 438—1893.

(9) 1—3

Escrere de concursu.

Pentru unu stipendiū de 35 fl. v. a. din Fundațiunea „Cerculu Orăștiei” se escrere prin acăsta concursu cu terminulu până în 15 Martie st. n. a. c.

La acēstu stipendiū potu concurge numai acei studenți romani gr.-cat., cari cercetēză gimnasiulu romanu gr.-cat. din Blășiū ori vre-o academie de drepturi și suntū născuți în vre una din comunele următoare din cerculu Orăștiei, și anume: Șibotū, Orăștioara de josū, Balomirū, Bințințu, Beriu, Ciōra, Vinerea, Orăștioara de susū, Gridu, Ghialmaru, Castēu, Dāncu micu, Ocolisulū micu, Totia mică, Costesci, Cudșirū, Jeledinți, Ludesci, Măgura, Martinesci, Buciumu, Dāncu mare, Totia mare, Spini, Pricazu, Petrinii, Pischințu, Repașu, Romosū, Romoșelū, Sibigelulū vechiu, Serēca, Tămășesca, Tărtăria, Turdașu, Turmașu, Valdeiu, Simeria.

Concurenții se voru adresă la subscrisulu Consistoriu și au să alătore la cererile lor: carte de botezū, atestatū de frecuentare, și atestatū scolasticu despre progresulu în primulū periodu respective semestru alu anulu scolasticu 1892/93. Cererile, cari voru sosi mai târziu de 15 Martie a. c., nu se voru luă în considerațiune.

Blășiū din ședința consistorială ținută în 7 Februaru 1893.

Ioanū M. Moldovanu,
Vicariu Capitulariu.

Anunțu de Exarendare.

Bunulu fundațiunii Vanceane comasatū dela Bethlen-Szt.-Miklos, aproape de Blășiū consistătoriu din

1. Arătoriū 295 jug. 585°□
2. Rituri și Finațe 155 jug. 837°□
3. Pășune 32 jug. 27°□
4. Trestiușu 2 jug. 700°□
5. Grădină 7 jug. 1074°□
6. Terenū scutitū de dare 23 jug. 261°□

Suma totală 406 jug. 1134°□ împreună cu o mōră din nou edificată cu 4 rōte, cu dreptulu calegerii vamei de turgū și cu tōte superedificatele de locuitū și economice ținătoare de acēstu bunu și împreună cu bunulu comasatū din Căpālna în estensiune de 142 jug. 1158°□ consistătoriu din arătoriū, fnațu, pășune și vie, (cu excepțiunea pădurilorū aflătoare pre hotarulū comunei Căpālna.) se dă în arindă pre calea licitațiunii publice, pre periodulu de 6 ani începēndu din 1 Martiu 1893 până în 1 Martiu 1899. Licitațiunea se va ține în 20 Februaru a. c. st. n. la 10 ore a. m. în cancelaria advocaturei Archiepiscopale.

Doritorii de a licita au a depune vadiu de 10%. Suma de exclamare de 4500 fl. v. a.

Până la începerea licitațiunii se primescū și oferte sigilate provēdute cu vadiulu de 10% intru atăta, încātu în acelea se va oferi o sumă fixă, și oferentulu va declara, că cunoșce condițiunile de licitațiune și le primesce. Condițiunile de licitațiune se potū vedē în cancelaria subscrisulu.

Blășiū în 7 Februaru 1893.

Ludovicu Osatū,
advocatū archiepiscopale.

Nr. 56—1893.

(7) 2—3

Nr. 79—1893.

(8) 1—3

Ad. Nr. 44—1893.

(10) 1—3

Edictu.

Dupa ce Ilie Nistoru gr. cat. din Sibiu casatoritu in 1888 si-a parasitu de mai multu timpu pre legiuita sa soție Lina Nistoru n. Gongolea gr. cat. totu din Sibiu si nu se scie ubicatiunea aceluia, se citeza prin acesta, ca in terminu de 1 anu si 1 zi sa se prezenteze inaintea subscrisului foru matrimonialu, caci la din contra procesulu divortialu urditu in contra-i se va pertracta si decide si in absenta lu.

Dela Forulu matrimonialu gr. cat. de I. instantie alu protopopiatulu Sibiuului. Sibiu, in 30 Ianuariu 1893.

Ioanu Rusu, protop. președinte.

Edictu.

Dupa ce Ioanu Stoia gr. cat. din Vestemu casatoritu in anul 1885 mai bine de 7 ani si-a parasitu pre legiuita lu soție Ana Hășaganu gr. cat. totu din Vestemu si nu se scie ubicatiunea aceluia, se citeza prin acesta, ca in terminu de 1 anu si 1 zi sa se prezenteze inaintea subscrisului foru matrimonialu, caci la din contra procesulu divortialu urditu in contra-i se va pertracta si decide si in absenta lu.

Dela Forulu matrimonialu gr. cat. de I. instantia alu protopopiatulu Sibiuului. Sibiu, in 7 Februariu 1893.

Ioanu V. Rusu, protopopu.

Edictu.

Fiindu ca Maria Pistea nasc. Trifu gr. c. din Lodromanu de 9 ani si-a parasitu pre legiuitulu se u barbatu Dumitru Pistea I. Constantinu gr. cat. din Micăsasa, si nu se scie ubicatiunea aceleia, prin acesta se citeza ca in terminu de unu anu si o zi sa se prezenteze inaintea subscrisului Foru matrimonialu, caci la din contra procesulu divortialu urditu in contra ei de cãtra barbatulu se u, se va pertracta si decide si in absenta ei.

Dela Forulu matrimonialu gr. cat. de I. instantia alu protopopiatulu Blasiului. Blasiu in 8 Februariu 1893.

Georgiu Barbatu, adm. protop. președ. for. matr.

MERSULU TRENURILORU pre liniile orientale ale cãii ferate de stat u. r. u. valabilu din 1 Oct. 1892.

Table with multiple columns and rows showing train schedules and fares between various cities like Budapest, Brașov, Sibiu, etc. Includes sub-sections for different routes and stations.